

คุณธีรสิทธิ์ อมรแสนสุข (มีวนา กาแฟรักษ์ป่า)

“สู่วิถีชุมชน สู่วิถีคนอินทรีรักษาป่า”

20 กว่าปีที่แล้ว มีกลุ่มคนกลุ่มเล็กๆ ที่เชื่อว่าวิถีชีวิตอินทรีจะเป็นทางออก ทำให้โลกนี้ดีขึ้น จึงเริ่มส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ราบใน 12 จังหวัด มีเกษตรกรในเครือข่าย พันกว่า ครอบครัว แต่เมื่อมีปัญหาเรื่องสิ่งแวดล้อม การรุกป่า จึงหันมามองว่า น่าจะขยายงาน ไปสู่ พื้นที่ป่าเขา โดยให้เกษตรอินทรีย์เป็นทางเลือกในการรักษาป่าเขา

ปี 2504 มีการสำรวจพบพื้นที่ป่าในไทยประมาณ 170 ล้านไร่ แต่ปัจจุบันสำรวจพบว่า พื้นที่ป่าเหลืออยู่เพียง 70 กว่าล้านไร่ ระยะเวลาเพียง 50 ปี ป่าไม้ถูกรุกทำลายไปอย่างมาก และปัญหาอื่นที่ตามมาจากการที่ป่าถูกทำลาย คือปัญหาดินถล่ม หมอกควัน และภัยแล้ง

การบุกรุกผืนป่า เกิดจากการเกษตร ที่ไม่ได้เพียงแต่บุกรุกป่าเท่านั้น แต่ยังนำสารเคมีเข้าไปในผืนป่าอันบริสุทธิ์อีกด้วย

พื้นที่ที่เราเข้าไปทำงาน สัตว์ที่เคยพบเห็นก็หายไป แม้แต่คนทำงานที่ฉีดยาฆ่าแมลง ก็มีทั้งเสียชีวิตและเจ็บป่วย เพราะคนงานเหล่านี้ต้องการศึกษา จึงฉีดยาฆ่าแมลงโดย ไม่มีเครื่องป้องกัน เสื้อผ้าที่สวมใส่ขณะทำงานก็เป็นเพียงชุดธรรมดา เสื้อตัวกางเกงตัว ยานำมาฉีดฆ่าแมลง ก็จะดูดซึมเข้าร่างกาย เมื่อสะสมเป็นเวลาหลายปี ก็ทำให้เสียชีวิตในที่สุด ครอบครัวที่เราพบเจอปัญหาแบบนี้ เมื่อผู้นำครอบครัวเสียชีวิตลง แม่ก็กลายเป็น single mum และได้เข้ามาทำงานกับกลุ่มของเราในโครงการกาแฟอินทรีรักษาป่า

ทำไมถึงเริ่มต้นที่การปลูกกาแฟ เพราะกาแฟเป็นพืชที่ต้องการร่มเงาจากไม้ใหญ่ การเลือกปลูก กาแฟในผืนที่ป่า นอกจากจะได้ผลผลิตที่เป็นเกษตรอินทรีย์แล้ว ยังได้ป่ากลับคืนมา

เกษตรกรที่อาศัยอยู่ในป่ามีมาเป็นร้อยปี เมื่อหันไปทำการเกษตรแผนใหม่ ที่ใช้สารเคมี และ ยาฆ่าแมลง จะนิยมปลูกพืชที่ต้องการปริมาณแสงมาก ทำให้ต้องตัดไม้ทำลายป่า แต่เมื่อเราเปลี่ยนมาปลูกกาแฟ ทำให้ต้องมีกรปลูกป่าเพื่อให้เป็นร่มเงาแก่กาแฟที่ปลูกทำให้ได้ป่ากลับคืนมา นอกจากนี้กาแฟที่ปลูกในป่ายังให้รสชาติ ดีกว่ากาแฟที่ปลูกบนพื้นราบ เพราะกาแฟที่ปลูกในป่า ต้นกาแฟสามารถสะสมอาหารที่นำไปเลี้ยงยังส่วนต่างๆ ของต้นได้นานถึง 2 สัปดาห์ ทำให้คุณภาพกาแฟที่ปลูกในป่า ดีกว่ากาแฟที่ปลูกบนพื้นราบ

เราเริ่มทำตรงนี้ มาจากความคิดที่ว่า กาแฟแก้วนี้ จะเป็นกาแฟแห่งความยั่งยืน โดยเราเลือกสายพันธุ์กาแฟที่จะมาปลูก เลือกพื้นที่ที่จะใช้สำหรับปลูก โดยเลือกจังหวัดเชียงราย มีพื้นที่กว่า 7 พันไร่ จนถึงปัจจุบัน เราสามารถรักษาผืนป่าให้กลับคืนมาได้มากกว่า 7 พันไร่